

ІНТЭРВ'Ю З М. КАВЫЛЕМ

(Заканчаны з 6, 8-й)

зорскі парус, дзе Верасу? роген-тэ.
П.: Чым у сваёй творчасці Вы най-
больш займаецеся цяпер?
А.: Хопі я ўжо ў пэўнай міну.
А. Маеце за намер, падураць,
наб пісаў дадзеныя памяч. «Непа-
корным». Тэ было-б узяцца і за
прозу, якую здабываў. Што з го-
тавы выдасце, цяжка сказаць.
П.: Якяў ў Вас чытацкая сувязь за
літаратурнае сучаснае? Беларусь?
А.: Амаль ніякая. Моі сабра паэт
Янка Зюлак вывясце часопіс «По-
люны», дык пару нумароў даваў
пачытаць.
П.: Калі папісавіца залучылі ў
друку на Вашым творы, дык дзе іх
шуканы? Я ўсёвядомы сабе, што го-
та пытаньне, можа, і не лічыцца,
бо на кожны зборак аблігаграфію
пра сёбе, дык знавасце тое, што
Вам запаміналася.
А.: Маеце радыю, на гэтыя пытань-
не мае цяжка адказаць. Гібілітра-
фія мае творчасці я не займаўся.
Пачаўшы голыя, што рэвалюцыя
назе вершы, пад заг. на шыяку да
паўтарага ўзвямішы, напісаў
Уладзімер Сядура. Да ягонас май-
го юбілея пісаў артыкул пад Янка
Зюлак. Алгуніўся роўнаўляў ў
«Кованішч» крытык Антон Адамо-
віч (Р. Сімон).

П.: І ў артыкулы вы роўнаўляў:
пра беларускіх савецкіх паэтаў, пра
Юрку Вішніца, Вісёра Мандэлішта-

ма, Андрэя Маханяна, Кастуса Аку-
лу, Янку Зюлака, Слуцкаўскага ды
шмат каго ішага.

Ці мала лістоў пісаў у газету
«Нове Рускае Слово», што выхо-
дзіла ў Нью-Ёрку ў іх паліэма-
ваў з «дэкадэсцкімі».

Прыгадаўся таксама, як напача-
тку 1960-х гадоў кадобнішкі з
«Голсу» Радзімы? скадобнішкі
верш «Грох на сэрцы цяжкі» ды
падпісваў май псеўдонімам. У вер-
шым тым я, быдчам-бы, праоў пра-
ваў з Радзімы. Ям адказаў
вершам «Правакатарам», які пе-
рада на Беларусь радзімствам
«Свабода».

П.: Што-б Вы хацелі сказаць яшчэ
чытачом «Беларусь»?

А.: Хачу шчыра пачытаваць тым
з іх, што ахваравалі або заклінілі
здыркам ахваруў і падлілі іх
ім, «Збор творы». Асабліва да-
кую ініцыятарам гэтае задуму, кі-
раўніком Беларускага Інстытуту
Навуы і Мастацтва. Я. прызнацца,
не спадзяваўся, што маю гэтулі
прылічаны ў свае творчасці. Як
тут іх ўспомніць слоўмі? Жыве
яшчэ душа ў народзе гэтым.
Дык нахача-ка гэтая душа і на-
далей застаецца замінаўляю ў бе-
ларускіх мастацкіх слоўе, шыраў і
лагоднай, але непакорнай гвалту.

Саўт Рымор, ЗІША,
Літат, 1984 год.

У ВАПЦ

Першы Гераар ВАПЦ Арсіёна-
кал Міхалей і Канскаўскага ВАПЦ
паставалі 29 снежня 1983 г.
зьяніц Мітрафараа Прат. а. Ва-
сілія Кеадзіна з пасады сакратара
Канскаўскага ВАПЦ, а таксама
зьяніц сп. Піэру Майкоўскага з
пасады скарнікіна Канскаўскага
ВАПЦ. Аліа Канскаў і сп. Маі-
коўскаму было павадмелата а па-
ставою таго-ж самага дня лістом
Арсіёнаска Міхалаа.

На сакратара Канскаўскага ВАПЦ
прызначыла да часу склікання
Сабору ВАПЦ Мітраф. Прат. а. Карп
Стар і ў данамоў ліст сп. Васіля
Рымор. На скарнікіна Канскаўскага
падпіскам сп. Мікола Ганько, сябра
Радм ВАПЦ.

ПРА ДР. А. ВЕРЫНКА У «КАНГРЭСАВЫХ ЗАПІСКАХ»

Кангрэсам Уільям Уайтхорст і
літату Віржыніа моцна рэкамэнда-
ваў у афіцыйным выданні Кан-
грэсу ЗІША «Кангрэсальны Рэкорд»
(Кангрэсальны Запіск) за 30 версе-
ня 1983 г., 6 Е 4693 азнаўляе з
навуковым артыкулам др. Аўгена
Верініка аб вартасці ірадыяцый-
нага, як спосабе сьнята пераважна-
вага. Змяшчае таксама артыкул
астронома Уайтхорста ўмяскаў у
«Кангрэсавых Запісках» за 24 сакавіка
11 ліпеня 1983 г. (пачытаюцца яны,
адпаведна, на 6.6 Е 1329 і Е 3413).

Кангрэсам Уайтхорст бачыць
ірацыю ў тым, што распаўсюджаны
амерыканскіх навуковых тэмаў іра-
дыяцыйныя, якія дазваляе пе-
рахоўваць прадукцыю без засольна-
вага або рэфражыравалі на пратату
месацаў, шырока ўжываецца ў Іл-
лі, Кітаі, ды іншых краінах, але
мала папярэна ў Злучаных Шта-
тах.

Кангрэсам Уайтхорст у сваім
выступленні ў Кангрэсе 18 снеж-
ня 1983 г. («Кангрэсальны Запіск»
6, Н 10571) гаварыў аб тым, што
ён разам з групай ішых кангрэ-
савых падтрымае заканапроект, мо-
та жогта — палегчыць умовы іра-
дыяцыйнага. Прытым Уайтхорст
гаварыў ішых артыкул пр. Веріні-
ка, змяшчаючы ў «Кангрэсавых За-
пісках» за 23 лютага 1982 г. (па-
чац на 6. Е 481).

Др. А. Верінік — адзін з на-
вуковаў-літэраў у галіне ірадыа-
цыйнага. Цяпер у амерыканскіх
сродках інфармацыі шмат гаворы-
ца аб тым, як праблемы забруджэння
прыроднага навакольнага — ірадыа-
цыйныя прадукцыю зьявляю ў шыро-
кім продажы ў Амерыцы.

У газэце «Вашынгтон Пост» за
25 студзеня 1984 г. падавае выказ-
ванне др. А. Верініка, як наву-
ковага аўтарытэту, пра беспя-
спэснасць ірадыацыйнага.

«ЛИТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА» ПРА БЕЛАРУСКУЮ БІБЛІОТЭКУ У ЛЕНДАНЕ

Беларускі савесні гісторік лі-
таратуры Адам Маліцкі напісаў у
маюскаўска, велікі публікацыю ў
Савеснім Саюзе «Літаратурнае Га-
зету» (тыраж: больш за тры міль-
ёны экз.) пра свай леташні думе-
насны абыт ў Вялікабрытаніі. Пал-
задаўшы ў Лендане беларуску
бібліятэку, Маліцкі піша пра сьве зна-
калі беларускіх матэрыялаў у бі-
бліятэках Лендану. Шмат увагі ў
артыкуле прысьвечана Беларускай
Бібліятэцы імя Ф. Скарыны, пра
якую аўтар кажа, што яна біблі-
ятэрава «групай беларускіх лі-
тэратураўскага Таварыства ў Вяліка-
брытаніі». Маліцкі знайшоў аўтаграфі-
тэраў Купалы і Коласа як «леда-
вікі беларускі літаратураведа-
гэтак і выяваўшы». Рукапісам
зборнік Скарынінскіх бібліятэкі
ішых, «дазваляюць сьняць ўсёшч
з гісторыі беларускай літэрату-
рэнскай XX ст. навуку ішчэміналь-
нага ішчэміналь (перш-навушч Ляўка
Косцюкіна і Кветкі Вітан).

«У невазможны артыкуле, — зна-
чае Маліцкі, — цяжка расказаць
пра гэе матэрыялы, што захоўваю-
ца ў гісторыі беларускай літэ-
ратуры». Нагадаем нашым чытачом, што
шмат інфармацыі пра беларускую
Бібліятэку імя Ф. Скарыны зме-
шчава ў ішчэміналь англійскай
брашуры, якая была выдана ў
Лендане ў 1981 г. да 10-гадовай
Бібліятэцы. Яе можна дыстап, ішчэ-
міналь на адрас:

The F. Skaryna Belarusian Library
77 Holme Rd.
London, N12 5HS
ENGLAND

СБ. + ПАМ. МАКСІМ РАМАНОВІЧ

Неспадзявана 8 студзеня 1984 г. адыйшоў на вечны сьвет
сва. пам. Максім Рамановіч, пахаваны ў вількіх горы і смутку
4 сьнежа, 2 дачні і 15 унукаў. Ніжбожык нарадзіўся 22 кастрычніка
1910 г. ў вёсцы Скаўны на Случчыне. Сва. пам. М. Рамановіч браў
удзел у беларускіх жыццях і Адалядзі дзе выконваў функцыю
пароўкавага старога ў парафіі сва. Патра і Паўла. Вечная па-
мяць, дарагі Максіме! Ніколі будзе Табе пухам аўстрыйскай
зямельніцкай, што кажа, дзе ўсе праведзілі спачываючы.

Аб сьмерці сва. пам. Максіма Рамановіча з глыбокім сумам
павадмеляюць Беларускае Пароўкава і Беларускае Аб'яднаньне ў
Паўднёвай Аўстрыі дзе выказваюць сваё спачываючы дзедам і
ўнукам Ніжбожыка.

Янка Ролан

СБ. + ПАМ.

ВОЛЬГА З ГАРБАЧЫКАЎ ЖАРЫЧ

Нарадзілася 6 студзеня 1887 году ў вёсцы Вясёлова Нягянеціцае
воласьці Наваградскага ўезду Мяскае губерніі, памерла 25 сьнежня
1983 году ў Кіўлендзе, штат Агаі (ША). Яна пахавана на белару-
скай мошчы ў вёсцы Жарыч Жарычовае Божае Маці Рэарскай у Кіў-
лендзе, пахаваны ў глыбокім смутку дочку Кіўленду Калду, двух
унукаў, унуку і сьнегра праўнукаў.

АМАЛІ СОТНЯ ГАДОЎ ЖЫЦЦЯ ВОЛПІ ЖАРЫЧ

Сьнежка жыла ад шчароўскага
бэрагоў пад рочкай Нёманам да
кіўлендскага бэрагоў над возерам
Эры вяла амаль сто гадоў.

У даліне на нёманскіх бэрагах —
землі шчароўскага маймаўскага, дык
Шчароўскіх па адвельнае колішні
кіліметраў — стражніцкая Лаўры-
шаві і далей над Нёманам —
Любава.

На заходнім бэразе Нёмана роч-
ка разьліваецца на шырачозныя
абошары. Навадзілі на прэчурку
літэратуры Шчары. Тым засялен-
цам болыя на трынацца гадоў
уважылі. Нічынцы і пераброў-
ваўшы, яны ўсё-ж трыкалі, а з ка-
раньей ўзрастаў сьвежы плод.

Будучы ад Шчароўскіх на навуковы
заход па дарозе, абскадзаны стары-
мі ліпамі, можна было пабачыць ні-
якіх лісьці, абыяка з дбайна абгародзі-
намі дарама. Назовы вёска гаво-
рылі самі за сабе: Балотца, Любо-
ва, Лозы, Падкасоўе, Харасціца, Рос-
каш, а на шостым кіляметры Няма-
нэвічы — гэта як бы другі цэнтар,
і тут было майма, гэтак як і ў
Шчароўскай.

Цэнтрам ад Нягянеціцы ёсьць
вёскі: Поплава, Сланева, Вясёлова.
У вёсцы Вясёлова на Валокшы-
шча ў хаце Яўкі і Віктары Гар-
бачыка 6 студзеня 1887 году (ста-
роўка зьяніц) нарадзілася чадзіня
дэе дацэ даўжэжыцца далі ішчэ
Олеся. А было ўсёх дацэжы пась-
чэра.

Олеся жыла замуж у вёску Пад-
касоўе за Уласа Жарыча.

Пачынацца ішчэ шчыра на плечы
людей, і з рэзім сьм'яў кудзі ішчэ
дэзды-паўска, зьяніц на аўдышны
рамансавалі, а ўрад з чыноўніка-
мі і пачынаў зьбоды насьмэхаліся.
Люды перакоўлі ішчэ біды-на-
долі. Многія людзі пачынаў сьвой
родны край, шчыра прай і хлеба.
Мужычынцы пачынаў ішчэ сьвет. Ня
кі, аджыны пачынаў ішчэ сьвет. Ня
жэ верталіся, ішчэ ішчэ быў розны.
Улас з Волгата прэахлёў Остро-
ую Остроу, уся Азію, Манчжу-
роў ажно да Японскага мора, да
Уладзістоўска.

Прававалі там і сям, дзе пачынілі
дэробныя ішчэміналь. Здыбавіш іх
нашчэміналь, вугіліш. Пабула-
валі ў сваім Падкасоўі, там жылі,
пакуль працы не надумаліся вайну
рабіць. Вёда ў тым, што фронт ішчэ
у Падкасоўе. Ішоў бегі, хто куды
папыла.

Кінуў новую хату, што з цоглы-
нашчэміналь, ішчэ маймаўска ды
зноў у той Сьбір.

Вернулася баба Волга на най-
не, адна толкі з дачкою. Мужыка
пачынава на тым Сьбіры. Вечная яны
памяць.

Тры з палівавае маргі зямлі з
нашчэміналь, ды пачынаў напы-
ва-хат-хат турботнаю рукою зья-
лі сьвёроў, лебяду, крапіву з пу-
стаго поля. На олівных стужках-
межах кароўку пачынаў. О. Божа
мілы, што гэта за сьвет?.. Якія
страшныя людзі, што зьяніц
прыбывае на нашчэміналь. Але
пацеша ачысьціліся, і пачылі мей
ішоў пачылі зьбіраць. Пачыны гэ-
тае амаль дзе дэсяткі гадоў.

І ішоў баба: Другая сусьветная
вайна. «Нягянецішні» адны за дру-
гімі ішоў пачылі людзей джынуць.
Іх успаміны дабрэбмі жылі, а
калі ішчэміналь кінуць?

Чуш — хрусцаць каменчыкі

3 ЖЫЦЦЯ І АўСТРАЛІІ

СУПОВНАЯ КУЦЫЦА

Беларуская парафія сьв. Апста-
лаў Пітра і Паўла ў Адалядзі
скачкіла 6-га студзеня праслава-
ваў Калдуу сьвободнага вайноў ў
аўстраляйскай сады. Тым сабра
зайшоў у нашу традыцыю. Цяраў
у тэсе ятэраў біла перапоўнена.
Вачэроні адслужыў а. Яўген. Вель-
мі малічываца сьвёлаў павільчавы
царкоўны хор над кіраўніцтвам ро-
гетца сьв. М. Бурноса.

У прыгожа прыбранай сады ста-
лі былі засьляны абырвы ды за-
стаўлены, дзякуючы вадзім ру-
лішчым кабэтам, сматчыкі посьмы
стравы. Вельмі смачнай была і
каша-куцыца, прыгатаваная сьняй
Н. Вакунічым. Купіла стаіла на ста-
лі на сьве, прысьмешым з роднае
Беларуі.

Пад прыгукнуў-аляйскія лэ-
жыла мастава рознакаляўных падураў-
каў.

Айцэн Яўген пасьляваў куцыцу,
паблагаваліў ёму дзе пачалася су-
повная вачэра. Па вачэры і на
прэсьмешны калядак у залі зноў
шло Леад Марос, зьяніц на
аўстраляйскае. Падарункі да-
ставалі на толкі дэці, але і ле-
дасольны. Дэці, атрыманыя пада-
рункі ды пахвалішчовы ішчэ перад

ПЕРАВЫВАРНЫ СНОД БАЗА У НЬЮ ЁРКУ

Адзёл Беларуска-Амэрыканскага
Задзёночавым у Нью Ёрку на сваім
аўдышным гадавым сходзе праваў
пераварны ўправа. Старшым
сходу быў сп. Г. Палавечнік, сакра-
таром — сп. Я. Зярудзік.

І справядліва гаршчыца адзе-
лу сп. А. Міневіча апаб ішчэміналь
што, ды адзёл пачынаў лікам сьбір-
роў. Пашылаў таксама сьня ішчэ
адзёлу, дзякуючы рэгулярнай ад-
пале сьбірочнага складка. Фінанса-
выя дадзеныя на сходзе паўраў
скарыні сп. М. Замоўскі. Раўнаўля
Косцік ішчэміналь у сьняй. У Руска-
сп. К. Станкевіч і сп. Э. Рымска
правярала агульнае справадавоўца
адзёлу і заправававала прымаць
старой ўправа абсалютарыям з па-
даўня. У дыскусіях над справада-
вамі было адзначана, што ўправа
добра арганізавана з усямі Руска-
на абыякаў. Пераварыняны былі
на 1984 год: старшыня — А. Міне-
віч, заступнік старш. — Ф. Варуль,
сакратар — К. Верабей, скарыні
— М. Замоўскі, сьбіра — А. Малу-
кевіч.

(Павада бібліятэка «Вестні і па-
вадаўналі Адзёлу Беларуска-
Амэрыканскага Задзёночавыя Нью
Ёрк», № 42, 3.П.1984)

ВЭТЭРАНАСКАЯ СУСТРЭЧА

У тэсе сьветліцае Сустрэчы Белару-
скай Паўночнае Амэрыкі адбудзе-
ца. Цяраў сусьветнае Задзёночавыя
сустрэча, якую ладзіць Задзёночавы-

не Беларуска-Амэрыканскія Вота-
раў. Будучы адзначаны 120-й
ўтоўні сьмерці Кастуса Каліноўска-
га і 40-е ўтоўні Беларускае Кра-
нае Абароны.

«НІВА» — ШКАВАЯ ГАЗЭТА

Апошнім часам зьявілася ішчэ
цікавыя матэрыялы пра беларуску
пачынаў сьвёжы і агульнае белару-
скае праблемы ў Польшчы ў ор-
гане Беларускага Таварыства. Ку-
лішчэ Таварыства тэдынава бі-
нава «Ніва». Пачынаў у рэдакцыю
«Беларусь» прыкоўлілі запыты ад
чытачоў, які можна выліскаць «Ні-
ву», інфармуем тых, хто не звар-
тава, а мого-бы былі запытаўшы
у голым. Іа, «Ніву» можна паді-
скаць пачынаў зачытаць бінава
чык на суку 10, 15 або 20 дала-
раў (за большую суму даўжэжы
будзе прыкоўлілі газэты), падаючы
адначасна сваё прэзымчэ і адрэс
з зачыначчым, каб прысьлаць «Ні-
ву». Пісаць можна папалітэку ці ў
уюкой небуль ішчэміналь зачытаць
мажа, калі хто на верце польскае жыць.

Грошы за «Ніву» трэба слаць на
адрэс:

RSW "Prasa-Kolozna" Ltd
Centrala Kolozna Prasy
ul. Towarowa 28
00-958 Warszawa
Poland
На чыч трэба нападць:
Bieloruski tygodnik "Niva"

